

การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชุมชนบ้านท่าลาด ด้วยหนังสือประวัติศาสตร์บ้าน
ท่าลาด โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ Active Learning นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
ปีการศึกษา ๒๕๖๘



จัดทำโดย
นางสาวสไบทิพย์ แกล่งจิตต์
ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองห่อมยางนกอหอ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต ๑

คำนำ

เอกสารนวัตกรรมเรื่องศึกษาประวัติความเป็นมาของบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกหอชุมชนของเราผ่านกระบวนการสืบค้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนรู้ถึงประวัติและความเป็นมาของชุมชนของเรา การจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบศึกษาและสืบค้นการดำรงชีวิตของคนในชุมชน การอยู่อาศัยรวมทั้งการประกอบอาชีพของคนในชุมชนของเรา นวัตกรรมนี้ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างเต็มที่ ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งด้านการศึกษาจากหนังสือที่รวบรวมประวัติของชุมชนบ้านท่าลาดไว้ในข้อมูลหนังสือเป็นรูปเล่มผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่านวัตกรรมฉบับนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนทุกคนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

นางสาวสไบทิพย์ แถลงจิตต์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
1. ประวัติและความเป็นมา	1-3
2. ที่ตั้งและอาณาเขต	4-9
3. ผลงานนักเรียน	10-14
ภาคผนวก	15

ชื่อนวัตกรรม"ศึกษาประวัติความเป็นมาของบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกหอ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

1. **ผู้จัดทำ** นางสาวสไบทิพย์ แกล่งจิตต์ ตำแหน่งครูชำนาญการ
2. **ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม** 16 พฤษภาคม 2568 – 31 มีนาคม 2569
3. **ที่มาและความสำคัญ**

วิชาสังคมศึกษา(SocialStudies)เป็นวิชาที่บูรณาการจากศาสตร์ต่างๆเพื่อทำความเข้าใจในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมและการอยู่ร่วมกันการปรับตัวและวัฒนธรรมมีความสำคัญโดยตรงกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ผู้จัดทำจึงได้พัฒนานวัตกรรม"ศึกษาประวัติความเป็นมาอยู่ของบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกหอของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดเรียบเรียงเป็นรูปเล่มเป็นหนังสือเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าประวัติความเป็นมาของชุมชนของเราได้พอสังเขป

กระบวนการเรียนรู้แบบ การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างเต็มที่ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งด้านการศึกษาจากหนังสือที่รวบรวมประวัติของชุมชนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกหอเพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของชุมชนของเรา

4. **วัตถุประสงค์**

1. เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาประวัติและความเป็นมาของชุมชน
2. เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักสภาพแวดล้อมในชุมชน
3. เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการประกอบอาชีพของคนในชุมชน

5. **เป้าหมายในการดำเนินนวัตกรรม**

6.1 **เชิงปริมาณ**

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 70 การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างเต็มที่
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนการทดสอบเรื่องประวัติชุมชนของเราผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

6.2 **เชิงคุณภาพ**

1. นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าประวัติความเป็นมาของบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกหอได้ด้วยตนเอง
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชนได้

6. เครื่องมือที่ใช้

1. หนังสือประวัติบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกอ

2. การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้า และลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง

3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Lesson Plans)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ แผนการสอนที่ออกแบบตามขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจน เพื่อให้
นักเรียนได้เรียนศึกษาค้นคว้าจัดกิจกรรม ตั้งแต่กิจกรรมเริ่มต้น กิจกรรมหลัก และกิจกรรมสรุป)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การศึกษาประวัติชุมชนของเรา

4. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบทดสอบที่ใช้วัดผลก่อนและหลังการเรียนการสอน เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจประวัติ
ชุมชนของเรา

5. แบบทดสอบใช้วัดความสามารถของนักเรียน

แบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถของนักเรียนในการศึกษาค้นคว้าประวัติบ้านท่าลาดหนองหล่ม
ยางนกอ

ขั้นตอนการใช้เครื่องมือ

1. ก่อนการเรียนการสอน

ทำการประเมินความรู้พื้นฐานโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน

2. ระหว่างการเรียนการสอน

ใช้แผนการเรียนรู้และบันทึกการสังเกตการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกิจกรรม

3. หลังการเรียนการสอน

ใช้แบบทดสอบหลังเรียนเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรม

1. วิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อทำความเข้าใจระดับความรู้และความต้องการของนักเรียน

2. วิเคราะห์หลักสูตร เพื่อตรวจสอบมาตรฐานการเรียนรู้และกำหนดเป้าหมายการสอน
ที่ชัดเจน

3. วิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้นักเรียนรู้จักประวัติชุมชนของเรา

4. ออกแบบกิจกรรม จัดทำหนังสือประวัติและใบงานบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกอ

การออกแบบกิจกรรม

1. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยศึกษาจากหนังสือประวัติบ้านท่าลาดหนองหล่ม
ยางนกอ

2. ศึกษากระบวนการเรียนรู้แบบ

การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

3. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan)

ขั้นตอนที่ 1: วิเคราะห์หลักสูตร

ศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่องประวัติ
และความเป็นมาของบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกอเพื่อนำเนื้อหาที่สำคัญที่จะนำไปใช้ในการ
พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2: ออกแบบกิจกรรม

สร้างกิจกรรมที่การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการมีส่วนร่วมของ
ผู้เรียนโดยการจัดทำหนังสือประวัติและใบงาน

ขั้นตอนที่ 3: กำหนดขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ระบุขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรม เช่น การทำงานกลุ่ม การนำเสนอ
ผลงาน และการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 4: ตรวจสอบและทบทวน

ทบทวนแผนการจัดการเรียนและ สามารถนำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้จริง

4. สร้างแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องประวัติบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกอชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ข้อ

5. สร้างแบบทดสอบหลังเรียน เรื่องประวัติบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกอชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ข้อ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนานวัตกรรม

1. นักเรียนเห็นคุณค่าในชุมชนของเราได้ดีขึ้น
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน
3. นักเรียนร่วมพัฒนาอาชีพของคนในชุมชน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาจะเพิ่มขึ้นจากการใช้โดยการศึกษาหนังสือ
ประวัติบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกอ

การศึกษาประวัติบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกอหอ: นักเรียนจะสามารถใช้หนังสือในการสืบค้นประวัติบ้านท่าลาดหนองหล่มได้อย่างมีรวดเร็วและประหยัดเวลา

ผลการใช้นวัตกรรมที่ส่งผลกระทบต่อ นักเรียน นักเรียนสามารถบอกประวัติและความเป็นมาของคนในชุมชนได้เป็นอย่างดี

ผลการใช้นวัตกรรมที่ส่งผลกระทบต่อครู ได้พัฒนาทักษะการแนวทางการนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้โดยการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ผลการใช้นวัตกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษา โรงเรียนได้มีนวัตกรรมใหม่แล้วหลากหลายมาใช้พัฒนาผู้เรียน

ผลการใช้นวัตกรรมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน ด้านความร่วมมือและเป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกับโรงเรียนโดยทางโรงเรียนได้ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในชุมชนและสามารถให้ความร่วมมือในด้านต่างๆได้

เงื่อนไขความสำเร็จ

การจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าข้อมูลจริงจากชุมชนของเราทั้งยังสามารถถ่ายทอดต่อผู้เรียนในรุ่นอื่นๆไป

- การออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน
- การสนับสนุนจากผู้บริหารและเพื่อนครู
- ความร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนรู้
- การประเมินผลอย่างต่อเนื่องและสะท้อนผลเพื่อพัฒนา

ปัญหาและแนวทางการแก้ไขในการดำเนินการ

ปัญหา: นักเรียนบางคนยังไม่รู้จักทิศเลยยังไม่สามารถบอกแผนที่ตั้งได้หมด

แนวทางการแก้ไข:

- ครูช่วยให้คำแนะนำและตัวอย่างที่ชัดเจนทำกิจกรรมที่เข้าใจง่ายขึ้น
- การใช้กิจกรรมที่ทำหายแต่ไม่เกินความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณเขาสามารถแก้ไขปัญหาได้
- การทำงานกลุ่มเพื่อให้เด็กเรียนรู้จากกันและกันในวิธีการคิดที่หลากหลาย
- การจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการพัฒนาทักษะ การมีส่วนร่วมจากทั้งครู นักเรียน และผู้ปกครอง รวมถึงการใช้เทคนิคและเครื่องมือที่หลากหลายในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการฝึกฝนให้ผู้เรียนศึกษาแผนที่ตั้งของชุมชนของเราบ่อยๆจะทำให้เกิดความชำนาญและการจดจำที่ดีขึ้น

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ.(๒๕๔๔). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๔๔. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว). กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ. กระทรวงศึกษาธิการ.(๒๕๔๔). สาระมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ กระทรวงศึกษาธิการ.(๒๕๕๒). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ มนุสสहरณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย กาญจนนา อนันตศรี. (๒๕๕๔). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ท้องถิ่นของเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่๒ โดย การใช้ หนังสือสามมิติ (pop-up).วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและ การสอน สาขาวิชาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏไพพรรณี. กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๕. สาระ และมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์.(๒๕๔๐). การจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๓๕). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๓๓). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา. กรมกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.(๒๕๔๔). คู่มือหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ:องค์การขนส่ง สินค้าและพัสดุภัณฑ์,กรมวิชาการ. คณะกรรมการศึกษา แห่งชาติ, สำนักงาน, สำนักนายกรัฐมนตรี.(๒๕๔๒). พระราชบัญญัติการศึกษา

